

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Két tűz között.

Pécs, 1901. aug. 2.

Hogy az a nagy engedékenység, a melyre a hatvanhetes alapon álló kormányok Magyarország törvényhozását rászoktatták s a melyet az opportunitás szem előtt tartásában nyilvánuló politikai érettségnek neveztek el, valójában a politikai hülyeség elnevezést érdemelje meg, azt legjobban bizonyítják az újabb események.

A mi rendezett parlamenti viszonyainkat mindig büszkélkedve emlegetik s megvető száncalással beszélnek az osztrák birodalmi gyűlés zűllött állapotairól. A mikor aztán akármilyen rendezendő ügyünk van, mégis mi vagyunk mindig a gyöngébb fél, mert hát a kormány nem bír a rakoncátlan Reichsrathal s a birodalom felfordításával fenyeget, ha valami vívmánnyal le nem csöndesíti a háborgó pártokat. Magyarország parlamentje pedig annyira „rendezett”, hogy a kormánynak mindig módjában áll újabb és újabb engedelményeket szavaztatni meg Ausztria javára. A minek tehát erősségünknek kellene lennie, parlamenti viszonyaink rendezett volta képezi kutforrását gyöngeségünknek, mert velünk játszatják el annak az okosabbnak a szerepét, aki mindig enged, mindig áldoz, hogy legyen mivel hizlalni a rakoncátlan osztrák pártokat.

Szakasztott ilyen formán állunk most a német birodalmi vámpolitikával szemben. A német agrárius pártok olyan erőteljes akciót fejtettek ki nemcsak a birodalmi kormány, de a császár kedvenc személyes tervei ellen is, hogy a birodalom kancellárja kénytelenítve látta magát engedni követeléseiknek s a birodalom jövő vámpolitikáját a mezőgazdasági elzárkózás alapjára fektetni. Ezzel kenyerezi le a hatalmas „Junkerthum”-ot, mert annak hiába beszél politikai tekintetekről, a szegényebb néposztályokra a legelemibb élet-szükségletek megdrágítása folytán bekövetkező veszedelemről: nekik a saját külön érdekeik kielégítése kell s e nélkül készek szembeszállni kormánnyal és császárral egyaránt.

Mi pedig magyarok kikreik legvitalisabb érdekeit teszi tönkre az új német vámpolitika, majd a német pártokat is lefőzzük politikai érettségünkkel, megmutatjuk, hogyan kell mérlegelni a politikai tekinteteket opportunusan s belenyugszunk, hogy politikai szövetségünk fojtogató

hurkot kerit közigazdasági fejlődésünk nyakába.

Mert hát opportunus államférfiaink bölcsessége a német támadással szemben két tűz közé szorított s bármerre iparkodjunk is menekülni, mindenképpen veszedelembe rohanunk. Ha elfogadjuk a német új vámtarifa minimális teteleit a megkötendő új kereskedelmi szerződés alapjául, gabonánkat és állati terményeinket csak olyan potomáron értékesíthetjük majd Németországban, a mely egyjelentőségű a ráfizetéssel; ha pedig a megtorlás útjára lépünk és szerződést nem kötve vámháboruba keveredünk Németországgal, még nagyobb veszedelemnek tesszük ki magunkat, mert akkor teljesen elveszti mezőgazdaságunk a német piacot s tisztán az osztrák piacra lesz utalva, a melynek kényétől fog függni az árak megszabása. Viszont a vámháboruban Németország ellen alkalmazandó magas ipari vámok még korlátlanabbá teendik az osztrák ipar monopoliumát Magyarországon.

Beismeri ezt s magyar agráriusok közlönye, a „Hazánk” is, a mikor azt mondja, hogy ha Németország exorbitáns vámjait ellenünk érvényesíti, már sujtva leszünk; ha ezt viszonzva az ipari vámokat fölemeljük, akkor még jobban leszünk sujtva; mert a német vámok olcsóbbá teendik terményeinknek árát és viszonzásul a retorzió következtében még drágábbak lesznek az iparcikkek, a melyeket beszerezniünk kell.

Hogy ebből a furcsa helyzetből mi legyen a kivezető út, arra nézve az agrárius közlönynek az a javaslata, hogy mi meg alkalmazzunk megfelelő agrárvámokat a Balkán, Oroszország és egyáltalában a külföld irányában. Éppen olyan vámokat kell azok irányában alkalmaznunk, mint minőket Németország ellenünk alkalmaz.

Persze a Hazánk cikkezője is érzi, hogy ezt könnyebb kimondani, mint megvalósítani, mert a minket környező agrár-államokkal szemben követendő ilyen vámpolitika merőben ellenkezik az osztrák érdekekkel, mivel ezek megtorlásul az osztrák ipart sujtának megfelelő magas vámtételekkel. Számol is ezzel a körülménnyel a cikkező s azt mondja, hogy ha ez netán az osztrákok részéről ellenzéret találna, s ezt a kissé gyöngye kompezációt meg nem nyerhetnők, akkor a magyar álláspont csak az lehet, hogy az ipari vámok leszállításával Németország irányá-

ban eszközöljük ki nyersterményeink bevitelét Németországba.

Hát ez szépen van mondva, de tessék csak kivinni a közös vámtterületi alapon, a melyen a mi hivatalos agrárpártunk áll. Vajjon elképzelhető-e, hogy Ausztria akkor, a mikor Oroszország és a Balkán-államokkal szemben meg tudja akadályozni az agrár védővámok alkalmazását, tűrni fogja, hogy Németországgal szemben leszállítsuk az ipari vámokat? Hisz ezzel veszedelmes konkurrenciát bocsátanánk az osztrák ipar nyakára a közös vámtterületen s viszont a magyar mezőgazdaságot emancipálnók az osztrák monopolium alól. Valóban nagy politikai naivitás kell ahhoz, hogy valaki ennek a fontos közigazdasági kérdésnek illetően megoldásáról álmodozzék mindaddig, míg külkereskedelmi szerződéseink csak Ausztriával egyetértően köthetők meg, vagyis a míg föntartjuk a közös gazdálkodást Ausztriával.

Azt mondja a „Hazánk” az általa ajánlott kétféle megoldási módról, hogy „tertium non datur”: harmadik mód nincs. Mi meg azt mondjuk, hogy igenis van, sőt az egyedül célravezető az a harmadik mód. Ez pedig nem más, mint az önálló magyar gazdasági politika, az önálló magyar vámtterület berendezése. — Mert ha egyszer szabad kezet nyertünk és külkereskedelmi szerződéseink megkötésénél nem tartozunk előbb kikérni Ausztria hozzájárulását, akkor minden nehézség nélkül alkalmazhatunk magas agrárvámokat Oroszország és a Balkán államok ellenében, hisz az azok által megtorlásul alkalmazható ipari vámemelést alig éreznők meg. De ugyanakkor s ezzel egyidejűleg biztosíthatnók a németországi piacot is nyersterményeink számára, mert nem kellene megküzdenünk az osztrák ellenállással, mikor ezért viszontszolgáltatul Németország ipari vámjainak leszállítását követelnék.

Csak hogy az ilyen politika folytatásához nem a folyton csak engedő gyávaság, nem az okos opportunitásnak csufolt hülyeség szükséges, hanem erélyes, öntudatos és bátor küzdelem, a mely nem maradhat eredmény nélkül, ha azt az eredményben bizakodva folytatjuk.

Igaz, hogy minden küzdelem kockázattal jár, de nemcsak gyáva, hanem ostoba is az, ki a küzdelem kockázatától félve, küzdelem nélkül áldozza föl létérdekeit. Hasonlít ahhoz az öngyilkoshoz, a ki a haláltól való félelemből oltja ki önmagával életét.

Ma szombaton

nagy

OPERAESTÉLY

Pannonia-kertben.

Néhány szó a cselédügyről.

Pécs, 1901. aug. 2.

Zsurokon s egyéb összejöveteleken a hölgyek a kölcsönös üdvözlések kicserélése után néhány másodperc múlva a cselédekről kezdenek beszélni s ez kimeríthetetlen téma. Ilyenkor aztán minden cselédet sorba szednek, a kit csak valaha ismertek s mindegyikről elmondják, hogy ez ilyen volt, amaz meg olyan, ez dolgoz, az lusta, ez tiszta, az piszkos, s így tovább. — Általában mindig panaszok a cselédekre.

Most mi nem panaszkodunk a cselédekről, hanem egy esetből kiindulva rámutatunk arra a hanyagságra, mely sok bajnak az okozója s mely hanyagság hibája a gazdáknak, a cselédközvetítőknél s a hatóságnak is.

A skandalózus esetet a diszkreció kedvéért nevek nélkül közöljük.

Egy orvoshoz szolgálatba állt egy cselédleány, a ki *tettes* volt. Ez tegnap történt. A cselédleány könyvébe pedig a leány előbbi gazdája azt írta, hogy egészségesen bocsájtotta el. Ezt látván orvosunk, felfogadta a leányt, de mikor életnagyságban volt szerencséje tegnap reggel a lányhoz, rögtön kihajtotta s rögtön ment a városházára. Igen, mert mint lelkiismeretes, becsületes ember, miután tudja a lány undorító betegségét, mert ez betegség, nem írhatja be a könyvbe, hogy egészségesen bocsájtotta el. Ha pedig azt írja be a cseléd-könyvbe, hogy beteg, akkor a leányt beviszik a kórházba s a kórházi költségeket fizeti a gazda, az a gazda, a ki beírta a könyvbe, hogy beteg, jóllehet nem ő nála betegedett meg a lány, sőt még egy pillanatig sem volt nála szolgálatban. — Ha azt írja be abba a könyvbe, hogy ez a cseléd *tettes*, akkor megfosztja a leányt a tisztességes kenyérkeresettől. Felment tehát a városházára. Hogy mit végzett ott, nem tudjuk. De nem is szükséges tudni.

Minden cseléd könyvébe, a ki szolgálatba lép, ott van, hogy egészséges, pedig hány beteg van közöttük. Az egyik epileptikus, a másik *tettes*, a harmadik s a negyedik más egyéb bajban szenved, a mely bajok inficiálják a környezetet igen könnyen, a legnagyobb elővigyázat mellett is. Ugyanabból a pohárból iszik, mely a család asztalára kerül s hány

undok betegséget lehet így kapni, a melyek veszélyesek is az egész ivadéokra, még az utódokra is.

Nem minden cseléd ilyen, de van sok beteg cseléd, kiknek a könyve egészséges állapotukat bizonyítja. Ez állításunk sokkal valószínűbb lesz, ha cselédeink erkölcsi életére utalunk. Fájdalom, el lehet s el kell mondanunk, hogy cselédeink nem erkölcsösek s az erkölcstelenség mennyi minden betegségnek az okozója!

Ha megeshetik az, hogy olyan cselédleányról bizonyítják, hogy egészséges, a kien a tetvesseggel szemmel látható, sokkal könnyebben jut szolgálatba az oly cselédleány, a kinek rejtett betegsége van. S ezt a tapasztalat igazolja. Ha aztán valami baj, betegség támad meg bennünket, nem tudjuk elgondolni, hogy honnan kaptuk.

A gazdák nem írják be abba a könyvbe, hogy beteg, mert az költségbe kerülhet, hadd menjen a lány máshoz, boldogítson más s örülnek, hogy tuladtak rajta. A helyközvetítő bizony nem fizet orvost, s a hatóságnak nincs gondja rá.

Nem jó van ez így. Cselédeink egészségügye fontos az egész társadalomra nézve, mert ők a családban élnek, a legkisebb társaságban.

Jól felfogott érdekünk követeli, hogy cselédeink egészségi állapotát szívélyesen vizsgáljuk. Persze minden egyes cselédet, mikor házukba lép, orvosilag megvizsgálatni, pénzbe kerül s ez nem is helyes.

A városnak legyen erre gondja! Tessék szabályrendeletet kidolgozni, ha esetleg nincs, oly értelemben, hogy a cselédeket a helyközvetítők értesítése alapján a kerületi orvosok legyenek kötelesek megvizsgálni akkor, midőn új helyre szegődtek. Tegyük ezt kötelezővé s a cseléd-könyvbe a kerületi orvos írja be aztán, hogy az a cselédleány egészséges-e, vagy esetleg beteg. Csak így lehet megelőzni oly eseteket, mit fentebb leirtunk, melyek bizony nagyon kellemetlenek.

Tessék ezt megszívlelni s ez értelemben, vagy esetleg ha van más jobb mód, aszerint intézkedni.

Hirek.

Pécs, 1901. augusztus 2.

A nagy Szilágyi Dezső és én.

(Visszaemlékezések színészéletemből.)

Írta: **Bogyó Alajos.**

Talán vakmerőséget követtem el, midőn az elhunyt nagy férfi mellé az én, kis »én«-emet mertem odabiggyeszteni.

Pedig ha elmondom a kis történetet, a melyet csak most szabad és illő elmondani, midőn már elhunyt jelesünknek többé sem pártfogását, sem kegyeit nem kérhetjük, ha csak ott fent nem, a magas menyországból, a hol őt éppen oly méltó hely illeti meg, mint ezen a dulakodó földhátán, — akkor nekem mégis némi igazat adhat az olvasó, hogy bátran oda írhattam az »én« szócskát.

Hisz nem is oly nagy dolog ugyan, a mit itt elmondandó vagyok a nagy hazafi és még nagyobb tudományú férfiról, csupán jellemzetes gondolkozásmódjára és mindenben korrekt szavaira, melyek az ő ajkain mindenha elhangzottak.

Tudva lévő dolog, ugyanis, hogy Budapest székes-főváros József-városi kerületében két nevezetes férfi állt szemben egymással mint képviselő-jelölt, az egyik volt *Jókay Mór*, a magyarok nagy költője, a másik *Szilágyi Dezső*, a magyar jogászvilág fénye és a parlament nagyüdású szónoka.

Ez 1878-ban volt, midőn én a budapesti nemzeti színház operai testületének kötelékébe tartoztam.

Azt is tudni kell, hogy a magyar nemzeti színház tagjainak nem csak a magán-szereplői, de még a kardaloszai is szavazati joggal bírnak.

En ezen év nyarán az igazgatóságtól hosszabb szabadságot nyervén, elszerződtem Párisba a Trokaderóban egy hónapig tartó nemzetközi hangversenyekre.

Ezt befejezve, minthogy a magyar produkciók igen tetszettek, ott maradtam Párisban partneremmel, Várhalmi Anna kisaszszonnyal, a Folie bergére mulatóba szerződve majdnem egész őszig.

Igy pompásan folyván dolgaim, nem igen jutott eszembe, hogy itthon az országgyűlési választások alatt valami nagy szükség lenne csekélységem szavazatára.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Szivemre hajolva . . .

Szivemre hajolva
Egy kis lány azt sugta:
Rózsával lesz végig hintve
Az én életem utja.

Életemnek utját
Már majd végig jártam:
S Isten tudja, rózsá helyett,
Csak tövist találtam.

Kis lánykám, édes,
Mondd, hol az a rózsá,
A mit szivemre hajolva
Igértél utamra?

— Hol van az a rózsá,
A mit én ígértem?
S élted utjára, hogy hintsek,
A szivemből téptem?

Ismeretlen tolvaj
Elvitte egy éjjel;
S szivem, lelkem boldogságát,
Durván dulta széjjel.

Azóta nincs nyugtom,
Sehol maradásom:

Hogy életednek az utját,
Tövisesnek látom.

— Utam, ha tövises,
Ha szivem is vérzik:
Eltűröm én, ha te, édes,
Kisérsz azon végig.

Hegyháti.

Liliomok között.

Az esti szellő játszva hajtogatja magas zöld száraidat, füledbe susog. Fehér liliom, selyem szirmu virág hallod-e? Megcírogatja ragyogó selyemből alkotott szirmaidat, érzed-e? Majd meg-megáll . . . Válaszodat várja mindezt tudod-e? Fehér liliom, selyem szirmu virág, nem mondanád el, miről susogott, miért círogatott? De hiszen te hallgatsz! Ha hallottad a susogást, ha érezted a círogatást, miért nem felelsz? Hiszen olyan beszédes tudsz te lenni, csak annak nem tudnál felelet adni, ki téged szeret? Elnézem azokat a tejfehér szirmaidat, illatos kelyhecskéidet, az arany pontocskáidat fehér szálakon és úgy elgondolkozom rajtad. Elnézlek és azt gondolom: hallgató szirmok, illatos virágok, ti szeretitek az esti szellőt, azért vagytok olyan szóttanok. Nem nyitjátok fel beszédre ajkátokat, mert nincs más mondani valótok a sutogásra, mint egyetlen egy szó, azt pedig nem mondhatja ki egy fehér virág soha. Hogy is illenek ily szó a ti ajkatokra: »Szeretlek!«

Ártatlanok virágja, mely nem tud pirulni, ily szó után legfeljebb csak elhervadni tudna. Szegény virág, szótalan virág, mely nem adhatja másnak tudtára azt, hogy szeret; szegény szellő, ügyetlen szellő, mely annyit beszél, annyit kérdez és a jelekből nem tudja kiolvasni a szeretetet.

Szellő, szellő, esti szellő, mely ma itt susogsz, holnap meg amott, vajjon ügyetlen vagy-e? Talán nem is ügyetlen vagy, hanem hűtlen. Susogni tudsz az ártatlan virágnak, beszélsz neki addig, míg hervataggá teszed szegényt és ha látod, hogy a hallgatag virágok lehullatják selyem szirmaikat, odébb állsz, hogy a csipkés szélű, kacagó szegfűnek simogasd meg rojtos szirmaikat.

Liliomok között állok, megsimogatom fehér szirmaikat és úgy fáj a szivem. Fáj a szivemnek lassu haldoklásuk és reá gondolok egy sápadt kis leányra, ki szintén nem volt más, mint egy hófehér liliom. Leszakítok egyet közülük, szobámba viszem, hogy ne kelljen tovább nézmem a hűtlen szellőt, mely oly sutogva beszél a kacagó piros szegfűnek. Nem akarom látni a csipkés ruhájú szegfűt, ki úgy csalogatja, hitegeti az esti szellőt, mint a hogy ő bánt te veied.

Itt hagyom őket, hogy csak téged lás-salak fehér liliom, ártatlanság virágja; arany szivű, megtört szivű virág.

Ha elmegyek kis házatok előtt, mindig eszembe jutsz hófehér virágom, édes Bözsi-

Egyszer azonban, épen előadás alatt, a postás kezembe nyom egy sürgönyt.

A sürgöny Magyarországból. Budapestről jött, és így szólt: »Jer rögtön haza, Szilágyi és Jókai közt nagy küzdelem lesz, szavazatodra szükség van.«

A sürgöny alá senki sem volt aláírva.

De a bizalmas hang arról biztosított, hogy okvetlenül valamelyik bizalmas jó barátomtól származik.

Hát bizony kérem, abban az időben még az 5 forintosoknak sem volt oly tekintélyük előttem, mint manapság a piculáknak. Nem is teketóriáztam sokat, hanem egyszerűen kinyilatkoztattam az igazgatónak, hogy teljes 1 hétig az én solo és kettős számaimat szüntesse be a műsoron, mert én Budapestre rándulok szavazni s addig Várhalmy kisaszszony egyedül fog működni.

No hisz lett is nevetés azok közt a franciák közt a bolond magyar felett, a ki egy szavazatáért itt hagy naponkénti 50 frankot és kockára teszi itteni existenciáját.

De hát nekem beszélhetek, a mit tettem, én harmadnap estére már Zerge-utcai lakásomon voltam Budapesten.

Másnap a Muzeum háta megetti lovar egyetben esett meg a választás.

Mikor a szavazásnál nevem elhangzott, felkiáltottak, hogy: »nincs itthon, Parisban van...«

De miután személyes praesentációm meggyőzte őket, hogy jelen vagyok testestől, lelkestől, beadtam szavazatomat Szilágyira s egy hatalmas megéljenzés után távoztam a szavazatszedő bizottság színe elől.

Ennek az éljenzésnek is megvan a maga története, mert nemcsak most, a legutóbbi időkben, de már akkor is sok esetben kommandóra ment a szavazás.

Jókai Mór a nagy író, szellemi atyafiságban áll oly kulturális intézetekkel, mint a nemzeti színház, következésképpen annak muzsa fiai nem lehetnek halátlanok az iránt, a ki nekik szellemi táplálékot ad az ő műveiben.

És ez természetes is. Ezért azután Bercsényi vezénylete alatt az egész gárda kicsinyje nagyjá megjelent a lovardában és beadta szavazatát Jókaira.

Csak két renegát találkozott, a ki Szilágyira mert szavazni, az pedig volt *Feleky* Miklós és az én csekélységem.

De hát ennek a históriának mégis hire

kém. Benézek rácsos kis kaputokon és olyan jól esnek bánatos szívemnek, ha megláthatnám bodros, szöszke fejedet. Olyan jól esnek lelkemnek, ha megláthatnám ragyogó hajadat, melynél csak a szived volt aranyosabb. Ha hallanám ezüstös hangodat, mely olyan édesen tudott beszélni velem; mely olyan volt, mint egy csilingelő harangocská és az a kicsi harang csak akkor némult el, ha meglátta azt, a kit szeret.

Aranyhaju Bözsikém, fehér liliom szálam, miért nem lehetsz itt velünk? Miért nem látod, hogy kis kertedben kinyitottak kedves testvéreid? Oh, nem jöhetsz te többé közénk, hiszen ott fekszel fehér testvéreiddel, honnét nem jöhet elő senkisem. És lakásodra már a természet is reá borította zöld selyem szőnyegét, ez a takaró pedig oly nehéz, hogy el nem dobhatja onnét a te gyenge, kis kezed.

Ha eszembe jut, hogy szeretted mindnyájan a mi kis Bözsikénket. Ha tehettük volna, lehoztuk volna neki az égbolt fénylő csillagát. Talán szerette, nagyon szerette őt Benkő Pista is. Mit tudtuk mi azt? Mit éreztünk, mit tudott Bözsike? Azt nekünk nem mondta soha. Lehet, hogy ő sejtette, hogy Benkő Pista sem különb az esti szellőnél, talán azért is félt megfelelni a férfi kérdésére és magával vitte a sirba ezt a ki nem ejtett szót: »Szeretlek!«

Sokszor elnéztük őket, mikor elbeszélgettek a kert lugasban és magunkban hoztattuk: »Mily szép is volna a fekete haj,

ment. Szilágyi ismerte ugyan Felekyt, de azt a másik csekélységet nem. Pedig — akart ismerni.

De én a szavazás után azonnal ismét vasutra ültem s visszautaztam Párisba, a hol bizony csak nagynehezen tudtam magamat ismét beékelni az esteli műsorba.

Végre ősz felé hazatértem, és éppen az alatt az idő alatt, míg a nemzeti színház operájától történt eltávozásom ügyében a végkielégítés felett tárgyalgattunk, egy nap Felekyvel sétálgatva az udvaron *Podmanický* intendánst kereste *Szilágyi* Dezső báró Simonyival. Akkor mutatott be neki Feleky, mint egyik renegát szavazót Szilágyi malmára.

Kezet adott s csak ennyit mondott:

— Köszönöm a bizalmát — se többet, sem kevesebbet.

Hej, pedig azóta nagyot fordult a világ. Besokszor hasznát vehettem volna nagy befolyásának, és mindenható állásának.

Nem tettem soha egy lépést sem. Nem igaz. Tettem. 1900-an, midőn már az ég is roskadozni kezdett felettem, felöltöztem tisztességesen fekete szalonruhába s nekiindultam a lánchidnak Buda felé. El is értem a lánchidig, sőt a lánchidon is átmentem, de azt a fejtörést, azt a szorongatottságot, azt a szívlüktefést én le nem irhatom, a mit keresztül éreztem, és végre is visszafordultam és jól összeszidtam magamat, hogy mitéle jogcimen akarom én kikérni az ő pártfogását? Hisz a mit tettem, azt mint magyar embernek (ha módom volt benne) megtenni kötelességem volt. A kötelesség pedig csak kötelesség és nem érdem.

Ezt sem mondtam volna el soha senkinek, a mig ő él — de most a *nagy elhunyt* emlékére ezt is felemlíteni a sok apróság közt, a mi életében vele történt, megengedhető.

Jancsika sírfelirata.

Meghalt a Jancsika . . . Meghalt és siratják a szülei, a néneje, sőt még a nevelő dajkája is. És sírkövet állíttatnak neki a vasasi temetőben, a hol örök álmát aluszsa. A sírkövet *Vogl* pécsi kőfaragó állítja fel s ő is véste rá a következő sírfeliratot, melyet a Jancsika édes atyja, *Varga* József, jómódu vasasi polgárember, maga komponált a következőekben:

sötét szemű Benkő Pista oldalán ez a fehér liliom. Pedig nem így történt! A kis leányt nehéz volt megérteni. Elhallgatta az édes sutogást, de feleletre nyitni nem tudta ajkát. Nem tudta ajkára venni azt a szót, melylyel talán boldoggá tette volna azt a másikat is.

Nem moodta ki és Benkő megunt a sok kérdegetést. Ott hagyta a fehér liliomot, piros szegfűhöz fordult. Piros szegfűnek susogott; olyan viragnak, ki nevetni is tud, kacagni is és a kérdésre megadja a feleletet is. Mi pedig sóhajtvá néztük bodros haju Bözsikénket, ki oly gyorsan hervadt ezután; ki inkább meghalt, mint inkább kimondta volna azt a szót, mitől boldogságát remélhette volna. Vagy talán neki volt igaza? Mit is beszéljen az ember annak, ki a jelekből nem veszi észre a szerelmet?

Hiszen mind tudtuk, láttuk, hogy a mi kis virágunk kit szeret. Csak ő ne látta volna ezt? Ó, a ki szeretve volt?

Igaza volt tán Bözsikének, mikor azt mondta:

— Nem jön hozzánk, mert úgy is tudja, hogy ez a világ nem sokáig lesz már az én világom. Okosan teszi. De a szeme könnyezett, mikor róla beszélt és mi még sem tudtuk meg, miért szakadtak el egymástól egész addig, míg csak el nem temették az aranyhaju Bözsikét.

Mikor reáadtuk hófehér menyasszonyi ruháját, kezébe tettük az ártatlanok virágját, akkor tudtunk meg mindent. Azok a selyem

»Itt nyugodja örök álmát
Elfelejtethetlen kedves jó fiunk

Varga Jancsika

szül. 1883., élt 17 évet,
meghalt 1901. márc 36.

Adta testét a földnek

Lelkét az égnek,

Elhunyt az Úr Jézus nevében.

Megszűnt minden fájdalma

Fáradt tagja itt e sirban pihen

Lelke jobb hazába költözött,

Örvendez fennt az égben; —

Az angyalok kertjében.

Várja szomorú szüleit.

A paradicsom kertbe szent Póter apostol
Menyország kulcsárja ereszszen be
Menyek országába, kedves Jancsikám!
És öreg szülő dajkád, ki naponta hullatja
[könyeit.

A szűz Mária vegye szent palástja alá.

Édes Jancsikám!

Ezen emléket emeltették

Szomorú szülei, Varga József édes atyja,

Bartos Róza édes anyja,

Gergely Ilona nevelő dajkája,

Varga Kati édes néneje,

És kis testvéreivel együtt.

Áldás és Béke Hamvaira!

Napirend 1901. augusztus 3-án.

Naptár: szombat, augusztus 3. — Róm. kath: Lidia. — Prot. Eleázár. — Görög-kel. (jul. 21.) Simon. — Zsidó: Ab 18. — Nap két 4 óra 25 perckor; nyugszik 7 óra 14 perckor. — Hold két 8 óra 14 perckor este; nyugszik 7 óra 57 perckor reggel.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék várható.

Katonai felülvizsgálat a vármegyeházán reggel 8 órakor.

— (**Szilágyi Dezső halála.**) Szilágyi Dezső elhunytáról a »Budapesti Közlöny« mai száma is megemlékezik, jelentvén, hogy a nagy halott temetése országos költségen a mai pénteki napon délután 3 órakor megy végbe a m. kir. Curiából. A képviselőház elnöke mond a koporsónál beszédet, az ev. ref. egy-

szirmu virágok, melyekkel tele hintettük gyászos koporsóját, elbeszéltek az ő titkát. Oda-ölelték magukhoz a letört virágok a liliomot; megsimogatták aranyos haját és azt mondták nekünk: »Fehér liliomnak koporsóban a helye. Nincs keresni valója ezen a világon, annak a virágnak, mely a pirulás helyett csak elsápadni tud.«

Fehér virágom, édes Böském, te is elhervadtál inkább, mintsem elpirultál volna: aludj hát, aludj! Legyen édes az álmod és ne tudd meg soha, hogy majd a szívünk reped meg, mikor ismételjük a selyem virág szavát: »Fehér liliomnak koporsóban a helye« . . .

Bocsáss meg nekem kicsi Böském, hogy emlegetlek, hogy megzavarom álmodat, de ezek a nyiló virágok varázsolják elem halvány arcodat.

Magamhoz ölelem fehér virágaidat, melynél csak a te arcod volt fehérebb; zokogva nézem az aranyos pontocskákat, melynél csak a te szived volt aranyosabb és úgy fáj a szívem. Elsiratlak téged szótalan virágom és kosszorut kötök ártatlan liliomokból és kiviszem hozzád, kicsi madaram.

A mit nekünk meg nem mondtál, elusogod tán ennek a virágnak, mely elhervadni tud, de elpirulni soha.

O. J.

háskerület püspöke mint a pesti ev. ref. egyház első lelkésze, nagy segédlettel, végzi a szertartást. A hivatalos lap nekrológja a következő lendületes szavakkal fejeződik be.

»A kitűzött fekete zászlók hirdetik az általános gyászt, melyet a nemzet minden jó fia érez, midőn ily megdöbbentőleg hirtelen halállal kellett elvesztenie a hatalmas egyéniségű államférfiut, ki nem magának, hanem mindig és mindvégig a köznek élt, a lelki és testi erő mintája volt s a legélesebb elme, a legssilárdabb jellem, európai tudományos műveltség és köstekintély birtokában, a szabadelvűségnek, hasafisságnak, a csorbíthatlan alkotmányosságnak és a korszerű reformoknak törhetetlen bajnoka, a szónak és vitázó képességének hatalmas mestere és a polgári erkölcsöknek puritán képviselője volt. Nem csak a mi gyászszegélyvel megjelenő hirlapjaink, hanem a szabadelvűeurópai sajtó is nagy szomorúsággal és elismeréssel hirdeti az ő ritka érdemeit és érdemeit, s a ki tudja, mennyi része volt a mi újabb alkotmányos életünk vívmányaiban, köztük az utóbbi idők igazságügyi és egyházpolitikai reformjainak kiküzdésében, a legmélyebb fájdalommal fogja kísélni koporsóját — ha csak gondolatával lehet is jelen — mai utolsó földi útján, midőn *ama dissziráhelynél válunk meg tőle, melyet a székesfőváros halála ajánlott föl kihűlt tetemének, közel halhatatlan mestere: a visszanyert alkotmányos élet nagy küzdő vesérének örök nyugvó helyéhez.* Legyen áldás hamvain és támadjon nem egy hozzá hasonló hazai a nemzet önzetlen szolgálatára!

— **(Ábrányi a Pécsi Dalárdáról.)** A Pesti Napló egyik utóbbi számában, a legutolsó »Zenei levelek«-ben *Ábrányi*, a zenevilág nagynevű mestere irván a kassai versenyről, sajnálkozik a felett, hogy a Pécsi Dalárda, ez a kitűnő dalárda, mint írja, nem versenyez Kassán. Nőde csakhamar megvigasztalja magát, mert hát közreműködik, bár nem versenyez, Kassán a Budai Dalárda, az ország első dalárdája. S ezt Ábrányi mondja! Szerencse az, hogy a korifeusok nyilatkozata sem szentírás mindig, legkevésbé a jelen esetben. Hogy melyik az ország első dalárdája, az kétséget nem szenved s az egyhangú felelet a Pécsi Dalárdát emeli e magaslatra s nem a Budai Dalárdát. És erre a megtiszteltetésre a Pécsi Dalárda rá is szolgált, a mennyiben *egymásodik s öt első díjat hozott el hat versenyről s meghódította a külföldet, honnan annak idején irigylendő dicsőséggel jött haza.* Mutasson fel ilyen eredményt az ország bármely dalárdája s akkor az is olyan lesz, mint a Pécsi Dalárda, de még akkor sem az első. Csak úgy lehet első, ha hat első díja van. A Budai Dalárdának pedig — tudunkkal — még négy sincs! Ábrányi ur egy kissé tévedni méltóztatott.

— **(A város gazdasági választmánya)** tegnap délután igen látogatott s érdekes tárgysorozatban bővelkedő ülést tartott *Oberhammer* Antal elnöklete alatt. Az ülésen résztvettek: *Rauch* János, főmérnök, *Csismadia* Géza másodaljegyző, dr. *Záray* Károly, *Kőröslös* József, *Egry* József, *Horváth* Antal, *Ráth* Mátyás, *Cirják* Ignác, *Schapringer* Gusztáv, *Stern* Károly, *Tiefenbacher* Nándor, *Graumann* János, *Vidakovits* György, *Járányi* Jó-

zsef, *Krisztián* György, *Cserta* Antal, *Eiser* János, *Suha* Rezső erdőmester és *Horváth Kokán* György, bizottsági tagok. Az ülésen a főmérnök betérjesztette az *uj vásártér* berendezési tervzetét, melyet a bizottság elfogadott. Az *Otthon-kávéház* terrásza kibővítettén, az érte járó bért aránylagosan ötszáz koronára felemelni javasolta a bizottság. A *kereszkorcsma* bérletének átruházását a régi feltételek mellett jóváhagyták. A káptalani malmot *Hamerli* Imre kesztyűgyáros óhajtja megvenni. A mérnöki becslés szerint a malom 5000 koronát ér, mely becsárban hajlandó is átengedni *Hamerlinek*, a ki azonban csak 3500 koronát ígért érte. A *Rudolfinum* épületét 1200 kor. évi bérért a közkórháznak javasolta a bizottság átengedi. *Eiser* János indítványára egy csikó-telep felállítása céljából az ügy tanulmányozására *Petrovics* Istvánt, *Vidakovits* Györgyöt és *Eiser* Jánost küldte ki a bizottság, melynek ülése csak öt óra után ért véget.

— **(Hivatalvizsgálatok.)** *Bíró Fejérváry* Imre főispán, mint értesülünk, a folyó hó első felében folytatja a múlt hó végén megkezdett hivatalvizsgálatokat a vármegye hét járásának főszolgabírói hivatalaiban. A főispán, ki a siklósi és szentlőrinci főszolgabírói hivatalokat már megvizsgálta, a hónap első felében előre meg nem határozható sorrendben a baranyavári, mohácsi, hegyháti, pécsi és pécsváradi járásokban fog hivatalvizsgálatot tartani.

— **(Vizállások.)** A m. kir. földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának legújabb jelentése szerint az általános vizállás az egész vonalon a rendesnél alacsonyabb. A Duna vizállása zeruson alul hat centiméternyire apadt, a Drávában pedig a folyam apadása folytán oly zátonyok támadtak, hogy a hajóközlekedés főtartarthatása végett a folyam-mérnökség kotrógépei állandó működésben vannak.

— **(Az utcai világítás kérdése.)** A város gazdasági választmánya tegnapi ülésében foglalkozott az utcai világítás házi kezelésbe vétele ügyének tanulmányozására kiküldött szűkebb bizottság jelentésével. Mivel azonban a házi kezelés alig járna 1800 kor. megtakarítással, a mit felemésztene a hivatalos ellenőrzés költsége, a választmány javasolta, hogy ne vegyék a házi kezelésbe a világítást. De a gazdasági felügyelőnek feladatává tétessék a közvilágítás meggyújtására való szigorú felügyelet és ellenőrzés.

— **(Házasság.)** *Mann* Adolf, a magyar államvasut ujdombóvári állomásának tisztviselője augusztus 11-én, délután 4 órakor esküszik örök hűséget a kisvárdai zsidó templomban *Frigyesi* Sarika kisasszonynak.

— **(Milyen idő lesz augusztusban?)** Falb jóslata szerint a hónap első felében nagy szárazság uralkodik, csak 10—15-ikére várható eső és zivatar. A hőmérséklet eleinte nagyon magas, később azonban az évszaknak megfelelő. A hó második felében az esőzések erősebbek lesznek, a hőmérséklet pedig eleinte alábbszáll, később megint emelkedik.

— **(Drágább lesz a városi fa.)** A város faterlepen levő tűzifa ára majlag olcsó és minden tekintetben jó minőségű lévén, a város gazdasági választmánya tegnapi ülésében a fa eladási árát felemelni határozta. Az új árak szerint az elsőrendű *bükkfa* négy köbméte-

renként harminc korona, másodrendű huszonhat korona; a *gyertyánfa* huszonhat korona 80 fill. és a *cserfa* huszonöt korona lesz s huszonnégy fillér ezenfelül fizetendő pótlék gyanánt. A házhoz szállítás ez új árakba is beleértődik; a kik saját kocsijukon szállítják a fát, két kor. leengedésben részesülnek.

— **(Halálos napszúrás.)** *Schrans* Mihály, vasuti földmunkás tegnap délután 6 óra tájban a budaikülvárosi vámnál rosszul lett s be kellett a városi közkórházba szállítani. Ott rövid másfélórás szenvedés után meghalt. Az orvosi vizsgálat szerint a forróság következtében történt napszúrás okozta hirtelen halálát.

— **(Elkobzott szilva.)** Három szlavonai ember három kocsi úgy nevezett „hosszu“ szilvát hozott be a mai piacra. A rendőrvizsgálat azonban a szilva egyrésztét éretlennek és élvezhetetlennek találta, azért hivatalból elkobozták, mielőtt áruba bocsájthatták volna.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 2-án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 660 kb., az elientartóban 450 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1087 köbméternek találtatott.

— **(Kölcsonös áthelyezés.)** A válás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szánkássy* János, Bihar vármegyei és *Kis Pál* János, baranyavármegyei kir. tanfelügyelői tollnokokat saját kérelmükre kölcsonösen áthelyezte.

— **(Vizvezeték a bányászok munkástelepéhez.)** A Dunagőzhajós társaság Bányatelepen új munkás-telepet létesít, melynek házaiba a vízvezeték is bevezeteti. E célból a társaság kérte a várost, hogy a városi vízvezeték Bányatelepre hosszabítsa meg. A gazdasági választmány tegnapi ülésén tárgyalta e kérelmet s javasolta is a teljesítését azzal a feltétellel, hogy ha a társaság a »Szamárku« vizét is a vízvezetékhez csatolja, a fölös vizet a városnak átengedi s az egész vezeték a város tulajdonába megy át.

— **(Pénzügyőri kinevezések.)** A pénzügyminiszter *Schmidt* Adolfot Barcsra ideiglenes minőségű pénzügyőri biztossá; *Mlinarics* Dániel pénzügyőri biztost Vukovárra pénzügyőri főbiztossá és *Zechel* Gusztáv cs. és kir. főhadnagyot Bródba ideiglenes minőségű pénzügyőri biztossá nevezte ki.

— **(A szemétkihordás ügye.)** A szemétkihordás rendszabályozása is szóba került a város gazdasági választmányának tegnapi ülésén. A választmány az ügy tanulmányozására *Oberhammer* Antal, helyettes gazdasági tanácsos elnöklete alatt *Egry* Józsefet, *Csismadia* Géza, harmadaljegyzőt, *Vidakovics* György, *Cirják* Ignác és *Krisztián* György, bizottsági tagokat küldte ki.

— **(Adóhivatali hir.)** A m. kir. pénzügyminiszter a karádi kir. adóhivatalhoz *Kur* Pál, szegzárdi kir. adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré végleges minőségben kinevezte.

— **(Összeesett munkaközben.)** A szabolcsi bánya gondnokságának ma reggel jelentették, hogy az egyik tárnában egy bánya-munkás szörnyet halt. Szerencsére azonban a

baj nem volt ily nagy, mert mindössze az történt, hogy egy *Kleininger József* nevű nap-számos a nagy hősegtől elszédült és összeesett. Néhány perc múlva azonban sikerült az elszédült munkást eszméltre téríteni.

— **(Mi lesz a régi vágóhíddal?)** Ezideig az volt a terv, hogy a régi vágóhidra helyezik ki a városi majort. A város gazdasági választmánya azonban ezt nem tartja célszerűnek, mert a major mostani helyén megfelelőbb. A jelenlegi épületet ki kell tatarozni, jó karba helyezni s a major ott marad. A régi vágóhiból pedig a választmány javaslata szerint bika-istállót csinálnak s a város bikáit ott fogják elhelyezni, melyeknek bizony a basamalmi dűlőben levő rozoga istállóban megfelelő helyük úgy sincsen.

— **(Kassai dalárda verseny.)** Tudva levő dolog, hogy a Pécsi Dalárda viszszaállt a kassai versenyről. Jól tette. Nincs hozzá méltó ellenfele, a kivel mérkőzhetne, mert, hiszen még a legjobb hirben álló Budai Dalárda sem versenyez. Node jól tette a P. D. azért is, hogy nem megy el Kassára, mert ott a verseny cégére alatt a Budai Dalárdát, a mely nem is versenyez, fogják ünnepelni. A dalártestületek hivatalos közlönye telve van a Budai Dalárdának Kassán leendő szereplésével. Minden nap szerepelni fog s a programját is kinyomatták már abban a zeneközönyben. Fog a Budai Dalárda szerénadot is adni — bár nem versenyez. Két másik dalárdát felkérték, hogy vállaljon el szintén egy-egy sze-

renadot, de kikötötték, hogy csakis *magyar szerénadotól* énekeljenek. S a Budai Dalárda a fentemlitett szerénad alkalmával Stroch-tól és Heintől is fog énekelni, a kikre még az ellenségük sem fogja rá, hogy magyarok. Hja a Budai Dalárdának ezt is megengedték. A Pécsi Dalárda egy évvel ezelőtt bejelentette, hogy versenyezni fog s az igazgató választmány az ország ezen igazán első dalárdáját még azzal sem tisztelte meg, hogy az ünnepségekben valami kis szerepet, ha nem is olyant, mint a Budai Dalárdának, juttatott volna. Hát bizony az igazgató választmány ezen eljárása méltán sérthette a Pécsi Dalárdát s nem csoda, ha nem akarta magát megaláztatásnak kitenni. S az ember igazán elszomorodik, a mikor látja, hogy még ezen a téren is hiába keressük a pártatlanságot s az igazságot. Valóban gyönyörű világításban tűnik elő a kassai dalárdaverseny rendezését intéző körök működése.

— **(Öngyilkos gazdász.)** Keszthelyről írják, hogy Jáhn Ernő, az ottani gazdasági tanintézet másodéves hallgatója, szíven lötte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának valószínűleg az az oka, hogy több tárgyból megbukott. A szerencsétlen ifju az iskolai év végeztével éppen most készült haza Budapestre szüleihez.

— **(Az új lovassági kard.)** Mi is megemlékeztünk annak idején arról, hogy a jelenlegi nehéz és alkalmatlan lovassági kardok helyett a hadsereg vezető emberei új, könnyebb és alkalmasabb karddal óhajtának próbát tenni. E célból már meg is kezdték egy kardmintával. Az új kard pengéje mindkét oldalán sima,

kevésbé hajlított, valamivel keskenyebb és könnyebb a jelenleginél és míg a mostani kard a vége felé keskenyedek, addig az új szélesedik, aminek előnye az, hogy a csapásai nehezebbek és súlyosabb sérülést ejtenek. A marcolata kosárszerű s jó széles, úgy hogy a kezét jól elföldi. Az új kard különösen könnyen kezelhető a támadásoknál és ez a főelőnye.

— **(Tolvaj kocsis.)** *Gerinc József*, patacsi lakos panaszt emelt a napokban a községi elüljáróságnál, hogy kocsisa *Kemény József* tőle megszökött s magával vitte gazdája ezüst óráját. A tolvaj ellen megindították a nyomozást.

— **(Halálrajedt.)** Az emberiség legnagyobb része utálja a békát, nem a zöld békát, hanem a varacskos békát s némi értelemben fél is tőle. Az emberiség gyengédebb része, a női nem, meg éppen retteg s irtózik ettől a hullótól, melyek a tegnapi nagy eső után tömegesen vánszorogtak a föld színén, különösen úgy estefelé. Egy nagyobb példány valahogyan — bizonyosan a nyitott ajtón át — bekerült özv. *Márton Gáspárné* szobájába tegnap este. Az özvegy asszony kis leánykájával úgy fél tíz tájban lefeküdt s ekkor magukra zártak mindent. Éjfél tájban velőthasogató sikoltozás verte fel az udvarban lakókat s azok ijedten szaladtak az özvegyasszony lakásához, melynek ajtaját befedték. Lámpát gyújtottak s ekkor látták, hogy az asszony ágyában terpeszkedik a béka, mely az alvó asszony mellére ugrott s ettől annyira megijedt, hogy magánkülvli állapotba

Aztán leszakítva egy szeder bogyt, magasra tartotta ujjai közt, mondva:

— Most önön a sor!

A fiatal ember nyugodta tartotottan oda az ajkát, a melyet a szederrel a leány ujjacskája is érintett. E játék több ízben ismétlődött. Bármennyire elfogulatlan legyen is az ember, hiába csak ember marad s ezt bölcs Evonyme is kezdé önmagán tapasztalni. Bámuló szeme a bokrok keretében látszó mosolygó arcra vetődött, aztán a bokrok közt kutató karra, mely aztán az ő ajkához emelkedett, majd a leánynak karcsu, ide-oda hajlongó természetére tekintett. A mint e részleteket szemlélte, kissé megzavarodott a feje. — Egyszerre leugrott az utra Antoinette.

— Valóban, — mondá — ön hozzászoknék az efféléhez. — Aztán szemébe nézett és jót kacagott ennek a szedertől megkékült ajka fölött.

— Mily sajtáságos külsőt ad ez önnek! — folytatá a leány. — Ön most olyan, mint egy erdei isten, kit a nimfák szőlőnedvvel kentek be.

Ujra továbballagtak, azonban most már visszautasította Evonymenek hévvel fölajánlt karját. Könnyed léptekben lebegett elől a bükkfák világító zöld lombjai alatt s Evonyme, ki először lett figyelmes a leányka bájainak egyes részleteire, bámulva követte őt. Aznap ebéden is ott maradt a kötélverő-utcában s hiába várta őt haza a majorosné.

Gondolatokba merülve hagyta el Auberivet. Oly különösen érezte magát. Ismeretlen érzelmek rajongtak a lelkében. »Mi lehet ez«, — gondolta magában; — ki

dőzést s arca elkomorult. Hallgatott és Evonyme, ki lopva rátekintett, megijedt a zord kifejezéstől, melyet Antoinette arca öltött.

Más irányt akart adni a társalgásnak s az erdei sétától költői hangulatot nyerve, megeresztette képekben gazdag ékesszólásának fékét; dicsőítette a magányt és az erdei életet, de Antoinette érzéketlen maradt s az ellenmondás szelleme szállta meg.

— A magány untat engem, — mondá s kedvetlenül ült le egy fatörzsre, — ha valaki csak fél évig lakott is Auberiveben, nem vágyik a vidék örömeire.

Aztán elhallgatott Antoinette egy pillanatra, gondolkozott, miközben céltalanul bámult az ürességbe, majd dacosan rázva fejét, így szólt:

— Ugy látom ismét kedvem kerekedik a világiassághoz. Szeretnék táncolni s ön rábeszélhetné atyámat, hogy engem Archa vigyen, hol bált tartanak, melyben a helyőrség tisztjei is részt vesznek.

Evonymenek csak a »tisz« szót kellett hallani, hogy kimeressze szemét. Ugy vélekedett, hogy most az ideje mentor-szerepének érvényesítésére.

— Hm! — kezdé először is. — Azt hiszi kegyed, kellemes dolog lesz Jakabnak, ha azt hallja, hogy kegyed abban a bálban mulatott?

Antoinette félrevonta ajkát.

— Jakab nincs itt, — mondá dacosan — s nem fogják azt ő veled tudatni.

— De én itt vagyok s ez elég. Azt hiszem, tullepnék meghatalmazásomon, ha megengedem . . .

— Micsoda? — vágott közbe a leányka hevesen.

került. Özv. Márton Gáspárné az ijedség következtében súlyos betegen fekszik.

— (**Gabonaégés.**) Uj János, szegzárdi községi tanácsost nagy kár érte. Ugyanis gonosz kezek felgyújtották az öcsényi határban összehordott szemes gabonáját, mely teljesen megsemmisült. A kár több ezer korona.

— (**A pécsi múzeum ügye.**) *Schönherr* Gyula dr., a könyvtárak és múzeumok orsz. felügyelőségének titkára és a „Magy. Tud. Akadémia” levelező tagja, ma reggel Pécsre érkezett a Pécsen létesítendő múzeum előkészítési munkálatainak teljesítése és a Juhász-féle gyűjtemény átvétele végett. *Schönherr* Gyula dr. tiszteletére *Majorossy* Imre polgármester délből ebédet adott, ma este pedig *Semik* Antal városi mérnök vendége lesz *Schönherr* dr., ki az új folyamán el is utazik Pécsről. Mint értesülünk, a jövő hónapban egy nagyobb bizottság jön Budapestről Pécsre az itt létesítendő városi múzeum felállítására körüli végleges intézkedések megtétele végett.

— (**Balesetek.**) Ifj. *Kiss* János bonyhádi kovács-tanácznak kovácsolás közben egy ferró vasdarab esett a balkezére, minek következtében 10 napig nyomta az ágyat. — *Neugebauer* János kakasdi kovácssegéd munkájában oly súlyos sérülést szenvedett, hogy pár hétig munkaképtelen lett. — A napokban lassan ballagott a szekérral az országúton *Bosnyák* Antal négy ökre s e közben *Bosnyák*ot olyan szédülés érte, hogy az ökrök közé bukott. A szekér keresztül ment a megszedült emberen, minek következtében oly zúzódásokat szenvedett, hogy ápolás végett bevitték a kórházba. — Grábócon pedig gabonarokadás közben *Krámer* Gáspár 18

éves legény esett le a kocsirol és pedig oly szerencsétlenül, hogy oldalbordái eltörték. Ezt is kórházba vitték.

— (**Tolvai cseléd.**) Hűtlen cselédje volt özv. *Osasz* Jánosné szegzárdi lakosnak, a ki a napokban panaszt tett a csendőrségnél, hogy *Sándor* Juli cselédje őt meglopta. Az enyveskező cseléd, míg asszonya fejni volt, az alatt hamarosan nagy csomó értékes ruhanyelvvel megszökött. *Sándor* Juli szüleihez vitte a lopott holmikat, a hol a csendőrség a megtartott házkutatás alkalmával annak egy részét meg is találta.

— (**Összesett az utcán.**) *Kardos* Erzsébet, ötvenhatéves somogyi lakosnő ma Pécsre jött, hogy bemenjen a kórházba betegsége miatt. Azonban a gyaloglás kifárasztotta s a pálya-utcán összeesett. A rendőrség hordágyon szállította be a városi kórházba.

— (**Napszurás fürdés közben.**) Ritka eset történt a bátai holt Dunában, a hol többen fürödtek, hogy a rekkenő hőségben kissé felfrissüljenek. A fürdők között volt *Lukács* István 19 éves szegzárdi legény is, a ki egyszerre alámerült és eltűnt a hullámsírban. A szerencsétlen fiatal ember holttestét csakhamar kifogták és az előhívott községi orvos a hullát megvizsgálva, konstatálta, hogy *Lukács* Istvánt napszurás érte és ennek következtében lelta a halálát a Dunában.

— (**Nagy szerencsétlenség**) történt a minap *Kocsolán*, *Kolp* János oda való földmives birtokán. Ugyanis *Kolpéknak* *Manhalték* is segítettek a cséplésnél, mire a gazda elküldte a *Manhalték* 12 éves fiát, hogy a járó cséplőgépet olajozza meg, a fiu, bár szülei ellenzésére, vakon engedelmeskedett *Kolp-*

nak, nem gondolva, hogy valami baj is lehet. És csakugyan a fiu alsónadrágját elkapta a gép és behuzva a jobb lábát a húst talpig lehuzta. A szerencsétlen gyermek felgyógyulásához nem sok a remény.

— (**Tüzeset.**) Öcsény község birájának: *Horváth* Józsefnek ismeretlen tettesek meggyújtották a határban összerakott gabonáját, mely teljesen hamuvá égett. — A kár 4132 korona, mely azonban megtérül, mert a gabona biztosítva volt.

— (**Villámcsapás.**) Nagy vihar volt *Perler* Keresztély földbirtokos tolnai Kórsó-földön levő birtokán. Villám-villámokat ért, miközben lecsapott a birtokon levő hatalmas százados tölgyfába, melyet apró szilánkokká repített úgy, hogy csak a fa töve maradt meg.

— (**Megakadályozott merénylet.**) A szegzárdi rendőrség veszedelmes merénylet tartoztatott le Szegzárdon. A merénylő neve *Arvai* Lajos szegzárdi földmives, a ki elválva él feleségétől. Merényletet akart elkövetni *Geiger* Gyula szegzárdi ügyvéd, *Horváth* József szegzárdi földmives és felesége ellen. Ugyanis nagy késsel és revolverrel felfegyverkezve megjelent *Geiger* ügyvéd lakása előtt és leste őt, hogy a mint kijön, megöli. Az esetről hírt adtak a szegzárdi rendőrségnek, mire azok közül kettő kivonult és ártalmatlanná tették a merénylet, a ki hangosan hirdette, hogy feleségét, *Horváthot* és az ügyvédet megöli; mert ezek okozták az ő vesztét. A rendőrök átadták *Arvait* a bíróságnak.

— (**A magyar királyi főjelző**) hivatal által megvizsgált és annak próba jelzésével ellátott finom arany óra-láncok sok százféle gyűrű, legszebb karkötők, finom és

— Önnek meghatalmazása van? . . . Mit akart azzal mondani.

Evonyme, ki semmiféle titkot nem tudott megőrizni, minden himezés nélkül közölte *Jakab* aggályát és féltékenységét, mely benne az ő különködése és független jelleme miatt támadt.

Mi több, Evonyme tulzottan ecsetelte az erdész aggodalmát s szinte jólesett neki, hogy gyöngéd megbízásának teljesítésére alkalmá nyílt. A szerint, amint beszélt, változott a leány arckifejezése is. Először összeráncolta szemöldökét s ekintetével végigmérte Evonymet, aztán gunymosoly vonult ajkára.

— Óh, valóban? — szólt boszusan, miközben Evonyme erkölcsi prédikációját megkezdte. Mélyen sértve érezte magát *Jakab* bizalmatlansága és ama sajátos ötlet miatt, hogy ő rá Evonyme ügyeljen és tartson neki leckéket. Ez pedig egész ártatlanul, nem is sejtve a fenyegető vihart, folytatá ünnepies beszédét. *Antoinette* csak úgy féloldalt nézte őt, miközben agyacsakájában mindenféle lázongó és boszuállásra irányuló gondolatok forrongtak.

Egyszerre káröröm fénye villant meg a szemében. Amaz ördögi kísértet szállta meg, mikép Evonyme-mel úgy bánják, hogy ez a saját erényköpenyébe bonyolódják s először is ő zuhanjon ama mélységbe, melytől *Antoinette* vissza akarta tartani. Főlkelt s kezét a prédikáló válára téve, így szólt:

— Jól van, önnek igaza van. Főlhagyok amaz ötletemmel; de már ideje, hogy visszatérjünk. Nyujtsa karját, fáradt vagyok.

A leány kényelmesen rádőlt Evonymenek a karjára, a ki nagyon meg volt elégedve szónoklatának eredményével. Lassu léptekben haladtak hazafelé. Utközben öröme telt *Antoinette*nek abban, hogy kísérlőjét lelkesült rajongásába visszaterelje, a melyből őt előbb kiragadta. Evonymenek a lelke örökké a lantos költészet pezsgő forrása volt.

Egy erdei séta lelki mámorba ejtette, mely szünetlen folyó szóáramlatban, képekben és hasolatokban nyilvánult. Főlhevült s főlváltva hol vidám, hol szomorú lett, hol pedig követelő és bátortalan, majd hangosan kacagott föl tréfás ötleteire, majd könnyekig elérzékenyült s mindez összefüggés nélkül, változatosan, csodálatos módon történt.

Alattomos dévajssággal fokozta *Antoinette* eme hangulatát: tetszését nyilvánította előtte s ha aztán elemébe jött, félbeszakítá őt valamely dallal, vagy azzal, hogy virágot szedett. Aztán visszatért Evonyméhez, karjába ölté karját és szemébe nézett.

— Nos, hol is hagytuk csak el? — kérdezte behizelgő hangján.

Az utnak egy kanyarulatánál vadszederbokorral borított lejtőt pillantott meg. Egy szökkenéssel ott termett és intett Evonymenek, hogy kövesse őt s egyik kezével egy fiatal kőrísába kapaszkodva, a másikkal mohón szedgette a fekete bogyókat. Evonyme sóvár szemmel pillantott felé.

— Legyen nyugodt, — szólt a leányka pajkosan mosolyogva, — ön is megkapja még a maga részét. —

valódi briliáns gyűrűk s fülbevalók a legdivatósabb alakban, továbbá rendkívül gazdag választék hosszú női láncokban, melyek legdiszesebben vannak készítve és igen jutányosan számítva, Schönwald Imrénél kaphatók. — Ugyanott mindennemű javítások legjobban készíttetnek.

Tanügy.

Polgári fiiskolánkról.

Pécs, 1001. augusztus 1.

Tegnapelőtt mejelent számunkban ismertettük a pécsi polgári fiiskola Értesítőjét. Az Értesítőben kitüntetett adatok dicséretes működésről tesznek tanuságot s az iskola ügyére vonatkozólag ma a következő cikket kaptuk, melyet ajánlunk az illetékes körök, különösen Pécs szab. kir. város tanácsa és iskolaszéke figyelmébe.

A cikk azzal kezdődik, hogy rámutat Hekinger Istvánnak, az iskola igazgatójának, az Értesítőben közölt tanulmányára. Párhuzamot von ebben az értekező a két középiskola célja és a polgári iskolának egyenesen az életre előkészítő hivatása között. Beszél a középiskolák tulzsufaltságáról, mely leginkább a szülők ambíciója, kényszerültségéből ered, miből folyólag legtöbb esetben aztán oly tanulók sokasága gyülemlik a középiskolába, kik kedv, hajlam és tehetség nélkül vergődnek néhány osztályon keresztül és valóságos kerékkötői lesznek a középiskolák sikeres céljának, melynek feladata az ifjúságot előbb előkészíteni az érettségire, majd folytatólag tovább az egyetemre, tehát a legmagasabb fokú tudományos életpályára előkészíteni.

Ellenben vasuti gyakornokságra, posta, táviró, városi és megyei kezelési szakra, ezekkel egyenrangú számtalan pályára, de különösen arra, hogy művelt iparos és kereskedő legyen valaki, célhoz vezető és legmegfelelőbb a polgári iskola, melynek létjogosultsága közvetlenül az életre előkészítés, egy művelt középosztály gyakorlati kiképzésének hivatásában rejlik.

Hogy ezt társadalmunk ezen hivatott osztályánál elérhessük, a középiskolákba: t. i. a gimnázium és reáliskolába járatás, kényszerítés csak céltévesztett önámítás, mely egykor ezen nemzedékben kérelhetlenül boszulja meg magát, a mennyiben ez iskolákban jövő foglalkozásuk, — élethivatásukba vágó tervszerű előképzésnek feltételei, nem tartoznak ez iskolák feladatainak ügykörébe. A polgári iskola ennél fogva a társadalom törzsének, a középosztálynak képzőintézetéül tekintendő.

Nagyon kívánatos lenne, ha e szépen fejlődő s a közhangulat után ítélve, annak további fentartásának minden körülmények közötti biztosításába a város érvényesítene befolyását. Ugy hisszük, hogy az intézet mostani vezetősége teljes készséggel elfogadná a helyi községi iskolaszék főnhatóságát, felügyeletének gyakorlását, hogy azzal mindenkor a legteljesebb egyértelműséggel irányítsa a polgári iskola immár el nem vitázható közcélú és közzükséget képező sorsát; kívánatos ez azon szempontból is, hogy ez iskola annál teljesebben elégítse ki Pécs városa és kiterjedt vidékének kulturális igényeit; mert tapasztalásból tudjuk, hogy Pécs és vidékének közönsége a két középiskolából kiszorult gyermekeit csakis ide adhatja továbbképzés céljára, mint legalkalmasabb gópontra, hol a különböző oldalról nyilvánuló igények teljes mértékben kielégítést nyerhetnek, tág tér nyílik városunkban a kívánt műveltség elsajátítására, mit manap már minden iparostól is méltán megkövetelnek. Sőt a mint halljuk, a távolabbi vidékről is a szülők ide szándékoznak hozni gyermekeiket, jóllehet más városban, más intézetben jártak előzőleg; de mert kétségen kívül erzik és tudatával bírnak annak,

hogy nemcsak műveltség és neveltségben nyerne előnyt, hanem az anyagi fenntartás gondjai sem terheli őket oly nyomasztóan, mert Pécsen olcsóbban, sokkal előnyösebben, sőt sok esetben teljesen ingyen szabadulnak ki a teherviselés, a tanítást és kiművelést gátló sulya alól.

Tekintve továbbá azt, hogy ma már nem elégséges a népiskola hat osztályának elvégzése, ha azt akarjuk, hogy céltudatos, művelt, magyar iparos társadalom fejlessze hazánk ipari kulturáját, a midőn tán már nem messze vagyunk az időtől, hogy önálló s független vámrendszer mellett intézhetjük ipari kereskedelmünket annak jövő sorsát, a mely időre azonban kell, hogy az ország fejlettebb igényű követelményeinek kielégíthetősére egy célirányosan művelt és ezen előműveltség megszerzése után a modern kor megállást nem tűrő haladásához alkalmazkodni tudó és a beállott új körülmények kényszerítő igényeinek megfelelni képes, kellően, sőt finoman kiképzett és az ipari kultúra magasabb színvonalán megküzdni bíró magyar iparos nemzedék álljon rendelkezésre. Ezen cél sikeres megoldására van hivatva a polgári iskolai intézmény, melynek szervezete szoros összefüggésben áll a népes középtársadalom, az iparososztály kiművelésére hivatott népoktatási rendszerünk céljaival. A két középiskola sem vitatja többé a polgári iskola szükségességét, mely nagyon szépen megfér a gimnázium és reál mellett, azoktól eltérő rendeltetésénél fogva és amelynek szükségét már nem vitatják illetékes körök sem, sőt nagyon elismerik azt, mert egyrészt a tulzsufaltságtól menti meg a középiskolákat, másrészt évszázadokon folytatott és kényszerűségből üzött mellékfoglalkozástól, a nemzet, illetőleg a középosztály kiművelésének gondjától menti föl őket. Így közkívánatnak megfelelő létjogosultsága ezen elismeréssel is biztosítva van.

(Tanítóválasztás. A b. kövesdi ev. ref. tanítói állásra öt pályázó közül Szilágyi Árpádot, Szilágyi Dániel, a nagytudományú emigráns jeles készülségű fiát, választották meg.)

Idegenek Pécsen.

— Augusztus 1. —

Aranyhajó-szálló. Güttner Lajos, utazó, Bécs. — Romau B. utazó, Bécs. — Singer Adolf, utazó, Bécs. — Friedmann Richárd, utazó, Bécs. — Schwartz Soma, utazó, Budapest. — Frankfurter Lajos, utazó, Bécs. — Dr. Schönherr Gyula, miniszteri titkár, Budapest.

Vadember-szálló. Kemény Ignác, magánzó, Budapest. — Wus Heinrich, mérnök, Zágráb. — Tender Gyula, mérnök Zágráb. — Sonnenfeld I. birtokos,

B.-Sellye. — Plefkovics József, kereskedő, Budapest. — Horváth Miksa, biztosító kárbecslő, Budapest. — John Ferenc, kereskedő, Bécs.

Mátyás király-szálló. Ferenczy József és neje jegyző, B.-Jenő. — Mertinger Mátyás könyvkereskedő Tuzla. — Gerlach Ottó, kereskedő Kalkutta.

TÁVIRATOK.

— Szilágyi halálához. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök Rátótról, Francisei horvát tartománygyűlési elnök Zágrábról Budapestre érkeztek Szilágyi Dezső temetésére. A ravatalhoz reggeli hét órától fogva özönlött a közönség. Ma koszorut tettek a ravatalra Lukács és Széchenyi miniszterek, Szapáry fiúmei kormányzó, a m. tud. akadémia, az országos kaszinó, Kossuth Ferenc. A szabadelvűpárt koszorújának felirata: „Elvei dicső harcosának — az országos szabadelvűpárt., A koszoruk száma eddig hetven. Zala és Donáth szobrászok halotti maszkot akartak felvenni Szilágyiról, de ezt nem engedték meg.

— A délafrikai háború. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pretoriából sürgönyzik, hogy Krutzinger megírta French tábornoknak, hogy az angolok szolgálatában álló benschülötteket lelöveti, ha kezébe kerülnek. Ez azóta már több ízben meg is történt.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. L. (Dombóvár.) Köszönjük. Ha terünk engedi, jönni fog.

P. J. (Pápa.) Türelmet kérünk. Majd sorra kerülnek.

Több háztulajdonos. Azt az értesítést kaptuk, hogy a Tetteye-utca 14. szám alatti vízvezeték azért van nyitva, mert az az ottani környéknek közkutjaként szerepel, mivel arra közkut felállítva nincs. Ha közlemben laknak, önkök is küldjenek oda vizért!

Laptulajdonos	Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV	PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF	kiadó.

Hirdetések.

HIRDETMÉNY.

Baranya-Monostor község tulajdonát képező

korcsmaház

összes melléképületeivel és egy hold kerttel együtt, 1901. augusztus hó 25-én d. e. 8 órakor Baranya-Monostor község tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen, 1902. évi január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig terjedő időre, haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Baranya Monostoron, 1901. évi augusztus hó 1. napján.

Az előljárárság.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8-22	11-41	3-03	11-10
B.-Szt.-Lőrinc	8-48	12-13	3-36	11-44

(B.-Szt.-Lőrincről indul)

B.-Sellyére v. v. 4-55, tv. sz. sz. 9-17, v. v. 3-50

B.-Sellyére érke . . . 6-04 10-34 4-59

Uj-Dombóvár érke . . . 9-57 1-34 5-01 1-84

Kaposvár felé ind.

Gy. v. 10-08, sz. v. 1-55, gy. v. 6-31, sz. v. 2-15, szv. 4-47

(Báttaszék felé sz. v. 3-19 tv. sz. sz. 2-30)

Uj-Dombóvárról ind. 10-04 2-32 5-21 2-56

Budapestre k. p. u. é. 1-25 8-00 8-35 8-20

Sz. v. V. v. Sz. v.

Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé 3-03 8-28 6-47

B.-Szt.-Lőrinc 3-36 9-06 7-26

Szigetvár 4-42 13 9-8-04

Kaposvárra indul V. v. 5-15 V. v. 11-10.

érkezik . . . 8-21 . . . 2-49

Barcs 5-14 10-56 9-00

N.-Kanizsa 1-26 11-52

Bécs 9-35 8-50

Sz. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.

Eszék felé 5-42 12-30 4-23 8-35

Ússógh érke 6-58 12-43 4-37 8-58

Villány 6-48 1-29 5-24 9-38

Mohács felé sz. v. 7-06 szv. 10-35 sz. v. 1-55 sz. v. 10-05

Mohács érke 7-50 11-35 2-39 10-49

Villány ind. 6-53 1-34 5-29 9-43

Eszék 8-07 2-45 6-45 11-01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2-00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12-00. Mohácsra érkezik este 9-55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul d. 11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

Mindenki

meggyőződést

szerezhet, hogy

Klein Sándornál

Pécs, Széchenyi-tér 7.

van a legolcsóbb, legjobb

férfi és gyermek-

RUHA

beszerzési forrás.

Rendkívüli **olcsó árak mellett** minden ruhadarab kitűnő minőségű szövetből, tartósan és izlésesen van elkészítve.

Midőn még t. vevőim figyelmét azon kedvezményre is felhívom, hogy javítások és ruhák vasalását díjazás nélkül elvállalom, vagyok kitűnő tisztelettel

Klein Sándor.

Hirdetések

a hirdetésbélyeg megszűnése folytán
jutányosan felvételnek a
„Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

**Uj hajnövesés!
Nincs többé kopasz fej!**

Ingyen próba oly igen figyelemreméltó szerből, a mely férfiaknak, nőknek, gyermekeknek pompás hajfürdőket kölcsönöz.

Meggátolja a hajak kihullását, elmulasztja a korpát, vart és pör-senést, a hajzatot hosszuvá, sűrűvé és selyempuhává teszi.

Korán őszült hajzat, festés nélkül visszanyeri természetes színét. Biztosítottatik a hajzat újra növése kopasz fejen, valamint szemöldök és szemészőrök növése. Küldje be nevét és címét ingyen próbáért.

Nincs többé panasz korpaképződés, hajhullás és kopasság miatt, mint a fenti ábra világosan mutatja.

Egy rég óhajtott szert találtak fel, a mely sűrű és csodálatos bujaságu hajnövést idéz elő. A tulajdonos mindenkinek, aki nevét és címét beküldi, a szerből ingyen próbát küld, úgy hogy mindenki kipróbálhatja e szernek a hajnövést előmozdító hatását. — A szer tisztán növényi termék, azért senki ne késlelkedjék az alkalmazásával, amennyiben az a leggyöngédebb fejbőrrre is teljesen ártalmatlan.

Küldje be nevét és címét a következő címre: Altenheim Medical Dispensary 3453. Butterfield Bldg., Cincinnati Ohio, V. St. v. A. s mellékeljen 10 fillér levélbélyeget portóra és kap azonnal egy ingyen próbaküldeményt s nincs semmi célja, hogy akár ön, akár gyermekei ritka, szegényes haját viseljenek. Az egészséges haj mint védőszer, télen-nyáron egyaránt szükséges s anélkül úgy a felnőttek, mint a gyermekek a meghülés állandó veszélyének vannak kitéve. Anyák és gyermekek betegségei gyakran paralizálják a hajgyökereket s a természetnek sok évre van szüksége, hogy az ebbeli hiányt pótolhassa. Ki kételkednék ezen csodálatos szer hatásáról, amidőn ezer és ezer szavahihető férfiak köszönő és elismerő iratai bizonyítják azt.

Professor Turner a Fairmount Collége elnöke mondja a következőket: Miután 50 éven át kopasz voltam, 1895 közepén használni kezdtem ezt a szert s már néhány hét múlva fejemet sűrű, újonnan nőtt hajzat borította. Egy keskeny szegély kivételével már teljesen elvesztettem volt a hajamat s ime 6 hét alatt az egész koponyám sűrűn borítva lett hajzattal. 30 éven át voltam kopasz s a hajak ilyen koponyán is újból kinőhettek, akkor senkinek sincs oka tartani az eredménytelenségtől.

Walker N. asszony, 18. Haven St. Grinsby Eng. így ír: fejemen egy régi kopasz foltot takarítottam, míg aztán az ön szerétől ott is szép sűrű haj nőtt.

Everett F. R. asszony, Jona villa, Turbeck Terrace Road, Eng. Husz év előtt csaknem minden hajamat elvesztettem, csak egy keskeny szegély maradt fenn belőle: most az egész tejemen ismét sűrű növésnek indult s az ön szere csodálatos hatásának mondható.

Bunce G. ur, 33. Richardson St. High Wycombe, Bucks. Engl. így ír: Igen kelemes n voltam meglepve, konstatálván, hogy az ön Foto-szerének három heti használata után, hajam ismét elkezdett buján növekedni. Ajánlom is ezt minden barátomnak, mint az egyedüli hajnövesztő szert, mely ezt a nevet megérdemli.

Ezen szer a hajhagymákat egészen kielégítő módon ingerli. A fiatal hajzat csodálatos gyorsasággal növésnek indul. Leánykák, akiknek hajzatuk rövid és szemlátomást élettelen volt, különösen meggyőződhetek e szer csodálatos hatásáról. Idős egyéneknek a szer hatása a korpaképződés, hajhullás és kopasság megállításában nyilvánul, anyáknak pedig megnyugtatóul szolgálhat, hogy van egy szer, a melylyel kedves leánykáiknak pompás hajfonatot növeszhetnek. Ne mulasztja el tehát és 10 fillér levélbélyeg csatolása mellett írja meg nevét és lakását ezen címre: Altenheim Medical Dispensary, 3453. Butterfield Building, Cincinnati, Ohio V. St. v. A. és ön azonnal kap bérmentve egy ingyen próbát e bámulatos hatásu szerből.

Ne felejtse el, hogy Amerikába szánt levélre 25 fill. levélbélyeg szükséges. Nevét és lakását tessék világosan, olvashatóan kiírni, hogy a kézbesítésnél félreértés ne legyen.